

אכל כדי שציעה דהקטן תרי דרצקן והגדול חד דרצקן, עיי' בדריהם ונגילה (דף י"ט ע"ב), וקשה לי, הא חזיק דגדול שאלכ בזית יכול להוליך לגדול שאלכ כדי שציעה, דהוא צרכת המולות ונדחיק אף צלל אכל כלל יכול להוליך, אלא דצעי שאלכ בזית מוכח האסמכתא דואכלת ופצעת וי שאלכ הוא יצקר, איכ גס צקטן שאלכ בזית דשייך צי ואכלת ופצעת היי רחוי להוליך לגדול שאלכ כדי שציעה, ואינו מעכב צזה רק חקרין דקטנות דהגברא צעלמו לאו צר חיוצא דמולות כלל, ואיכ מוילא יכול להוליך לגדול שאלכ בזית, ולא וקרי צי דרצקן דמס שאלכו מחויב עתה ונלד שלא אכל רק בזית זהו איכו חזיק, דמ"ו צר חיוצא וקרי אלו יאכל, ויכול להוליך לצבי חיוצא דאורייתא וכ"ל. ונ"ל דזהו כוונת הרא"ש שהציא המג"א (סי' תרפ"ט סק"ד), ומ"ש שם הטעם דצידו לאכול כדי שציעה נראה לעיני דזהו הטעם ליקוד הדין דגדול שאלכ בזית שיכול להוליך למי שאלכ כדי שציעה, דאף דאיכו דומה לשופר וכדומה דילא מוילא, דהתם החיוצא מוטל עליו ונלד עלמו ואין לו מקום להפטר ומוכח אלא דכבר ילא זהו וקרי צר חיוצא ויכול להוליך אחרים, אצל צהמ"ז דכל זמן שלא אכל לא וקרי צר חיוצא דאיכו מחויב לצא לידי חיוצא לאכול כדי שציעה, ומסום הכי הטעם דמ"ו וקרי צר חיוצא כיון דצידו לאכול כדי שציעה ולהתחייב צזהמ"ז ודצרי תוס' ה"ל לעי'.

מזה נראה צבור דקטן שהתפלל וילא ידי קידוש דאורייתא יכול להוליך לגדול שהתפלל שומחייב קידוש מדרצקן ולא וקרי הקטן צי דרצקן, וכ"ל.

וראיתי עוד להגאון דגול מרצבס צסי' ה"ל דילא לדון דצבר מדס, דאיש שכבר התפלל איי להוליך לאשה דלא התפללה, דהוא מחויב דרצקן ולא ופיק לה מחיוצא דאורייתא, דהא דילא מוילא הוא מנעם ערבות, וכשים איכן צכלל ערבות כמ"ש הרא"ש צרכות, אלא דמסתפק דאפשר דערבות דאנשים גס על הכשים, רק כשים דעלמן איכן ערבים, עיי"ש, ולדצריי אשה שילא ידי קידוש אינה יכולה להוליך לאחרות שלא ילא.

ולא נראה כן דאין חילוק כלל צין איש לאשה לעיני ערבות, ולא וליכו צקום דוכתא דאשה לא יהיה הדין דאש ילאה מוילא, והרי גצי יכא מלכא ומלכתא דכריכו דפתא ומשוע דאש היי שומעין צן שנה אכול בזית היי מוילא אותה, והא אש כשים מחויבות צזהמ"ז: מדאורייתא ויהי מהי שאלכ בזית, הא הוא חיוצא דרצקן והיא חיוצא דאורייתא, ואחיקן עלה רק מדין ילא מוילא, הרי דגס לגצי אשה אמרינן ילא מוילא, ודוחק לומר דהיא לא אכלה כדי שציעה [זולת שנאמר כפי הנד דאיש ערב על אשה, ואיכ נפשו על כל פנים ספיקתו צזה הפטר].

אלא נראה לעיני דכוונת הרא"ש לחלק צין ילא מוילא וצין איכו מחויב צמולות זו צעלמותו, דערבות רק צמי שומחייב ג"כ צמולות זו, ומשים אף שהוא כבר ילא צעלמו מוילא לאחרים, אצל צמולות שאלכו צר חיוצא כלל, דהיינו לפי הלד דנשים איכן חיוצות צזהמ"ז ומדאורייתא איכס ערבים על מולות דזהמ"ז, אצל צמולות דנשים חיוצות גס המה צכלל ערבות, ושייך צהו ג"כ דיכא דילא מוילא. **ונראה** לי ראי' צמולה לזה דאש נפשו כוונת הרא"ש כפשוטו, דעממא דאשה אינה מוילאם היכא שאלכו מחויבת דצבר אף דהדין אש ילא מוילא, היינו

ומסום דאין ערבות צנשים, יקשה הא מוצא צמולות (דף י"ט ע"ב) דמס מודצב ואינו שומע למ"ד דאש לא השומע לאזכרו לא ילא איי להוליך אחרים צמולות דהוא וקרי איכו מחויב דצבר כיון דאיי להשומע לאזכרו, והכי קי"ל גצי חקיעת שופר דמס מודצב ואינו שומע איי להוליך אחרים (צציע סימן תפ"ט) והיינו ג"כ כיון דהוא איכו מחויב בחקיעת שופר, וצזה יקשה דמ"ש מדין ילא מוילא דצזה ליחא לתיכולא דהרא"ש, דהא וייירי צאנשים, איכ כדצרינו דאין הסרס צין אנשים לנשים, איכ כדצרינו דאין הסרס צין אנשים לנשים, אלא דהעיקר דצמולות שאלכו צר חיוצא כלל, אינ צמולות זו דין ערבות כלל.

ומ"ש הרמ"א בהג"ה (סוף סי' ל"א) וי"א דהאי קטן דוקא שהוא צן י"ג שנים ויום אחד, לא הצנתי דהא מדאורייתא חייב, ואף דצדקו ולא הציא צי שערות הא דאורייתא חייבין שומא נשכו, ואיכ איך שייך צזה דאציו לוקח לו חפלין דמשמע דמדין חיוצא לצד הוא.

ול"מ"ש הצ"ש אה"ע (סי' קכ"ה), דאש הציא צ"ש קודם מולאות שכו דהס שומא צעלמו ואחר מולאות שכו עוד עומדים צ"ש ההמה ולא מולאו צו אחרות דצזה ל"ה לנשכו, דאש השומא לא נשכו, צודאי שערות גמורות לא היו נשכים, איכ י"ל דמייירי צבה"ג דעדין ודאי קטן הוא.

גם יש לומר דדוקא היכא דאיכא חשש דעובר צידים על דאורייתא כגון שקדש אשה דאש נחזיקו לקטן וכיוצא דאין הקידושין חלין חעשה ציד"י איסור להנשא לאחר וכן לעיני אכילה צ"כ כמו שכתב המג"א צהא חייבין לשומא נשכו אצל צציעול מולות צצצ ואל חעשה לא חייבין לנשכו, וליע לדיכא:

עקיבא

סימן ח

להרב רבי אברהם ג"י בק"ק מעזריש

על שאלתו ווי שאלו יודע שזה מולכת איסור אש מחויבים להפרישו.

בפרק כילד הרגל (דף כ"ו ע"ב) אמר רבה היתה אצן מוכחת צחיקו וכו' לעיני מצת ומלכת מחשבת אקרה תורה, וקטיא לי הא צתוס' צצצת פרק כלל גדול [דף ע"ב] ד"ה נחכוון וכו' ותולית דצריהס דצנתכוין לחתוך תלוש היינו שהיה קצור דהוא תלוש והיה מחובר מקרי נעשה מחשבתו, אלא דפטור ונעם אחר וקרא דאשכ חטא צה פרע למחשבתו, וזהו צכל אקוריס דאש קצר צהמה זו חילין והיתה קדשים ושחטה צחון דפטור, ואש נחכוין לחתוך מחובר זה ומתך מחובר אחר צבה"ג צעלמו חייב, דאש נחכוין לשחט צהמות קדשים זו צחון ושחט צהמות קדשים אחר צחון חייב, אצל צצצת פטור דלא נעשה מחשבתו שלא כלה לחתוך זה ע"ש, איכ הכא דהיה האצן צחיקו ולא ידע מזה דחשד דאינו עושה כלל ומלכת, צלא עממא דמולכת ומחשבת פטור דלא גרע וקצבר שהוא תלוש ומולא מחובר.

ואף דצמות ג"כ לא נעשית מחשבתו דהא לא כלה כלל צנפילת האצן, מ"מ הא ל"ל לטעמא דמולכת ומחשבת, דאפילו צעלמו פטור ונעם מחשבתו עיי' ו

כן, שא כיון דלא ידע כלל ששועס ונלחם זו דחשך שטח
חלוש לא ידע כלל שיש עליו איסור דרבנן.

ולפי ה"ל דומעסק סיי ככל וילי עצירה אלא דומקרי
שגגת עצירה, ובכח"כ גזכ"כ לפטרו ומחללם אצל
עצירה י"ט כאן אלא דומקרי שגגת כיון דלא ידע ומחללם
לא דומקרי ונלחם שגגת, [והיינו נקמו דגזריהם ונלחם שגגת
ולא נקמו דומעסק, דומד דומעסק סיי ונלחם דאורייתא, רק
מיעט ונלחם משגגת הוא דרבנן] ובזה ספיר כתבו דלח"כ
סיי כיחל דאסור ודרבנן, סיינו דרבנן אמרו אף בלא
ומלחם ומשגגת סיי ונלחם דרבנן לענין ונלחם סלי'ל
לגופה וכדומה, וא"כ גם זו דלא ידע ומחללם וולד ונלחם
ומשגגת סיי ונלחם דרבנן, ונמילל אף דאסור ומעסק סיי
שגגת ונלחם דרבנן, ודוק.

ונפקא מיהא עוד לדיכא צום דקיי"ל דמלווה על שציתת
עצדו, דאס כואס עצדו שכולס לקלור תצואס
ומחללם והעצד אמר שכולס לקלור זס התלוס וסרצ ידע
שטח מחללם דאס ומעסק לא סיי ונלחם כלל לא שייך
בזה שציתת עצדו דאס העצד אינו עושס ונלחם כיון
דחשך שטח חלוש ואין רצו עוצר משום שציתת עצדו,
אצל אס ומעסק סיי שגגת עצירה כיון דסרצ ידע שטח
ומחללם י"ט צו משום שציתת עצדו דאס ונלחם ומשגגת
ומקרי כיון דנעשה ומחללם של עצד לקולורו אלא דמפור
משום ומעסק כח"כ התוס' שגגת (דף ע"ב) שהצואו בתחלת
דצרינו וכיון דומעסק סיי שגגת עצירה י"ט צום משום
שציתת עצדו:

ידיד עקיבא גינו מא"ש

בשולי המכתב

ובהדיא ענינא אמרתי ציטו קושיה התוס' שצוועת
פרק ידיעות העומאס (דף י"ט) ד"ה הרי
העלם קדש, והיינו לכתורה קשה צהעלם וקדש דהיינו
דקצר שטח צית דעלמא אמאי חייב, הא סיי ומעסק כוונ
קצר שהצוועת חולין ושטח צחוק, ול"ל דוקא לענין חטאת
קצוועת מיעט הכחצו דאסר חטא צה פרט דומעסק,
אצל לענין עולה ויורד ליכא קרא, וצפרט לח"כ דומעסק
ומקרי שגגת עצירה אלא דלא חויצים רחמנא חטאת וא"כ
י"ל דעולה ויורד חייב, א"כ ויוצק קושיה התוס' דספיר
אמרינן העלם וקדש פטור לגמרי דהקרא דעולה ויורד
ויי"ר צהעלם עומאס וולד חיצ חטאת ומיילל פטור משום
ומעסק, ומדוקדק היעצ ליטנא דומתני דצרישא דאכל
קודש לא קחני עלה רא"א וכו' ואינו חייב על העלם קודש
כדקחני צסיפא גצי וקדש והיינו דצעי לומר דאינו חייב
כלל, ובאכל קודש אדרצא לרי"א דס"ל דקרא רק צהעלם
עומאס, ומיילל צהעלם קודש חייב חטאת דלא פטור ודין
ומעסק, דאס צחלצים ועריות חייב ומעט דכהנס, לזה
קחני רק צהעלם וקדש, דליכא חטאת קצוועת, משום דסי
ומעסק, ודוק.

עקיבא

סימן ט

לידידי הרב רבי ראובן ג"א אב"ד דק"ק טיצק:

על שאלת לומפכית, צווי שאין ידו משגת לקנות תפילין
ולולב או סוכה, וכן וי שאין ידו משגת לקנות מזה
לפתחו ולולב ללאת צו, הי מנייהו קדים.

מחיר

ועיינ מהרש"ל סנהדרין (דף ק"ב ע"ב) דל"י לא
דרטיק צה פרט דומעסק לקצר שטח סטח סטח
וסי איסור כיון דהסגגה צחתיכה זו חייב, וכן צצנת
דכח"כ דעסק צחתיכה זו דסי ונלחם ומשגגת דנעשה
ומחללם.

אבל זסו תמוה דאיכא אצי ורצא דפליגי צחכוכון לחחוד
חלוש ומחך מחוצר, וכי אלא הכל שלל אליצא
דסלכתא, ועיי' צצ"י כריתות פרק ספק אכל (דף י"ט
ע"א) צוהרי דומעסק דרי דרית חרתי דזה קאי על
חטא ועל ידיעה, ועיינ.

וגי'ל דבר חדש דומד דומעסק ומאסר חטא צה פרט
דומעסק, לא דומעסק לא נעשה העצירה כלל
אלא דומקרי עצירה צצווג, ואך צצווג כחאי ומועסקין
ומאסר חטא צה דמפור ומקרבן אצל ויינו ומקרי שגגת
איסור, אצל זס דומעסקין ומעט דומלחם ומשגגת
אסר תורה סיכא דליכא ונלחם ומשגגת אינו צכלל
ומלחם ולא נעשה העצירה כלל.

איכ י"ל דומ"ס נקט צצווגין ומעט ונלחם ומשגגת
סינו ד"ל זס דאמרינן לענין חוקין חייב לענין
שגגת פטור, סיינו לומר דאס הכפילה ומחיק סיי צצנת
חייב לשלם הכזק ופטור משום שגגת, דלא אמרינן צי
קלצ"י-דין חייבי מיתות שווגין כיון דלא היתס ונלחם
שגגת, לא נעשה כלל ונלחם שגגת, אלא דאלו אחרו צי
והיי יודע שהאצן צחיקו אז היתס נקראת ונלחם ואס סיי
מודיעים אותו ומאסרן צחיקו ולא אחרו צו אז סיי צכלל
חייבי מיתות שווגין אצל עתס כיון דלא ידע ומחללם
צצחיקו, לא נעשה ונלחם ולא ומקרי ח"י שווגין, אצל
צלא עומא דצעי ונלחם ומשגגת אלא ומעט ומעסק
דמפור גם צצאל אסורים, סיינו גם ומחללם, אצל ויינו
ומקרי ונלחם, והיי שגגת ונלחם צלא חיצ חטאת והיי
פטור משלם הכזק, דסי חייבי מיתות שווגין ודוק.

וראיתי לידידי צעל חוות דעת צספרו ומקרי חיים (צ"כ)
ח"ל) הקשה צלא ידע שחוק צציתו אמאי נקטו
הפוסקים דסי שגגת עצירה, הא סיי ומעסק דלא ידע
כלל דחוק צציתו ודחוק לחלק צין עצירה שיש צה נעשה
לאין צה נעשה.

ולעני'ל עיקר דומעסק ומקרי ג"כ עצירה, אלא דלא
חייבה התורה חטאת עליו.

וחשבתי להציא רא"י מזה דאמרינן צרכות (דף כ')
המולא כלאים צצגדו פוטרו אפילו צצוק
ופסקין (וכ"ה צצ"ע) דאס סיי ח"י שיש כלאים ואסר
כואסו לריך להגיד לו אפילו צצוק לפוטרו, ואמאי הא כיון
דא"י צצגדו כלאים, סיי ומעסק וליכא איסור דאורייתא
ומותר משום כבוד הצריות, אלא ע"כ דומעסק סיי ג"כ
איסור דאורייתא, אלא דלא חייבה תורה קרבן עליו.
אמנם י"ט לדמות, דכלאים דהאיסור הנחת חמוס סיי
כוונ חלצים ועריות דומעסק חייב, אך ויינו
העיקר כ"ל כח"כ.

ובזה מוצן לי דצרי חוק' פ"ק דצצנת (דף י"א ד"ה שוא
שכח וילל) אליצא דרצא וכו' ומחללם ומצריהם
דלח"כ דגזר גזירה לגזירה סיי כיחל דומעסק סיי עכ"פ
דרבנן, ובפוטרו תמוה איך שייך דאסרו ח"ל ומעסק
הא לא ידע ששועס. כן ולח"כ ענין יאסרו חכמים נעשות